

ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTAL KARARININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Tahsis talebinde bulunan sigortalılarının talep tarihi itibarıyla Kanunda öngörülen aylık bağlama koşullarını yerine getirip getirmediğine bakılarak aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilmekte, bu koşulların oluşmadığının daha sonra tespit edilmesi halinde ise, sigortalıya ödenen aylıklar başlangıç tarihi itibarıyla iptal edilerek yersiz ödenen aylıkların tahsili yoluna gidilmektedir. Bu sigortalıların yeniden aylık bağlanması talebinde bulunmaları halinde, aylığa hak kazanma koşullarının oluşması koşuluyla, aylık bağlanması talep tarihlerini takip eden ay başından itibaren aylıkları tekrar bağlanmaktadır.

Söz konusu uygulamanın gerekçesi ise, yaşlılık aylığının bağlanabilmesi için 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga 62. Maddesindeki "sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldıktan sonra yazılı istekte bulunan ve yaşlılık aylığına hak kazanan sigortalıya bu isteğinden sonraki ay başından başlanarak yaşlılık aylığı bağlanır." hükmüdür.

Anayasa mahkemesinin 14/1/2021 tarihli, 2019/104 Esas, 2021/3 sayılı Kararı ile yukarıda belirtilen hüküm iptal edilmiş ve karar 3/3/2021 tarihli, 31412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ancak 506 sayılı Kanunun mülga 62.maddesindeki bahse konu hüküm 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunun 1/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olan ilgili maddelerine taşınmış ve kanunun 106. Maddesi ile 506 sayılı kanunun mülga olmayan maddeleri hariç diğer maddeleri mülga olmuştur. Dolayısıyla anayasa mahkemesinin iptal kararı 5510 sayılı kanunun yaşlılık aylığının bağlanmasına ilişkin hükmünü yürürlükten kaldırmamıştır.

Halen 5510 sayılı Kanun uyarınca yaşlılık aylığından yararlanabilmek için kanunun 28. Maddesi gereğince 4/a kapsamındaki sigortalılığın sona ermiş olması yani işten çıkmış ve diğer şartların yerine getirmiş olunması gerekmekte, dolayısıyla bu şartların yerine getirilmesinden sonra yaşlılık aylığı talebinde bulunulması halinde talep tarihini takip eden ay başından itibaren yaşlılık aylığı bağlanmaktadır.

Anayasa mahkemesinin iptal kararından sonra Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca uygulamaya ilişkin 10/3/2021 tarihli, 2021-5 sayılı genelge yayınlanmıştır.

Uygulamanın usul ve esasının yer aldığı söz konusu genelgede; Anayasa Mahkemesinin kararı ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun mülga olmadan önceki 62.maddesi hükmünün iptal edilmiş olması nedeniyle, uygulamanın 1/10/2008 tarihinden önceki süre için geçerli olacağı, yani tahsis talebinde bulunan sigortalıların, bu koşulların oluşmadığının daha sonra tespit edilmesi halinde sigortalıya ödenen aylıklar iptal edilerek yersiz ödenmiş olan aylıkların tahsili yoluna gidilmeyecek, yaşlılık aylıklarının ödenmesine devam edilecektir.

1/10/2008 tarihinden itibaren ise uygulama süre geldiği üzere yürütülecek, yani çalışmış olduğu işyerinden ayrılmış olma şartı diğer şartlarla birlikte aranacaktır.

Burada uygulamaya ilişkin yayınlanmış olan genelgede yer almamış ve cevaplandırılması gereken aşağıdaki soruların cevaplandırılması gerekmektedir.

- Davanın açıldığı tarih itibariyle zaten söz konusu madde 5510 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine taşınmış ve 62. Madde mülga olmuş olduğundan, davanın neden açılmış olduğu da anlaşılamamıştır. Anayasa mahkemesinin yukarıda belirtilen kararının bugün itibariyle uygulanabilmesi, ancak 506 sayılı Kanuna göre emekli aylığı bağlanmasına rağmen işten ayrılma hükmüne uyulmadığının tespiti halinde mümkün olup, 1/10/2008 tarihinden sonrasında emekli olacak 4/a sigortalılarını ilgilendirecek herhangi bir husus bulunmamaktadır. Dolayısıyla 5510 sayılı kanunun yürürlüğe girmiş olduğu tarihten sonra emekli olacak sigortalılar için yine işten ayrılmış olma yükümlülüğü aranmaktadır.

-Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi kararı üzerine kararın geriye yürümeyeceği ilkesi dikkate alınarak emekli maaşı kesilmiş ve ödenmiş olan emekli aylıkları kurumca geri alınmış olan sigortalılar için iade hakkını doğurmamaktadır.

- Anayasa Mahkemesinin kararının uygulanmasında 506 sayılı Kanununa göre emekli olmuş ancak işten çıkışı yapılmamış olan ve bütün sigorta kollarından çalışmaya devam eden, bir taraftan da emekli aylığını alan sigortalılar için artık talep tarihinde işten çıkış şartı aranmadığından talep dilekçesinin kurum kayıtlarına girdiği tarihi takip eden gün itibariyle sigortalı sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacak olup, işlemin Kurum tarafından resen yapılıp yapılmayacağı da genelgede açıklanmamıştır. Ayrıca bu durumda sigortalı işe giriş bildirgesi verilmemiş olması nedeniyle idari para cezası uygulanması gerektiğinden uygulanacak olan idari para cezası hakkında da genelgede açıklama yer almamıştır.

-Yine SGK' nın bilgisayar sisteminde emeklilik talebinde bulunup ertesi gün çalışmaya başlayanlar için SGDP tercihini sistem kabul etmemekte, yine bütün sigorta kollarından girilmesinden sonra aynı gün belge SGDP' ye dönüştürülmektedir. Bu hususun da değerlendirilerek sorunun giderilmesi gerekmektedir.